

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\G\Grimmove, br\bratri Grimm - Kupecký syn a princezna.pdb

PDB Name: Kupecký syn a princezna
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 14.6.2003
Modification Date: 14.6.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Kupecký syn a princezna

Wilhelm a Jacob Grimmové

Přeložila a souhlas s publikací dala Jitka Janečková
Zdroj <http://www.pohadky.org/index.html>

Byl jednou jeden bohatý kupec, který měl jediného syna a ten neměl již jako dítě žádné větší přání, než aby směl jednoho dne vykonat cestu do Indie. Protože byl ale ještě příliš mladý a protože jeho otec se bál, že by na tak velké plavbě mohl upadnout do neštěstí, nedovolil mu, aby tak dalekou cestu podnikl.

Tak musel Herman plný touhy a netrpělivosti čekat, dokud nedosáhnul věku dvaceti let. To jednoho dne dorazil ke kupci posel se zprávou, že jeho loď, která měla přivést rozličné drahocenné zboží z dalekých zemí, se ztratila. Kupec byl skrze tu těžkou ztrátu tak zasmušilý, že po tři noci nemohl spát a nemohl se z toho pranic vzpamatovat.

Tu k němu přišel Herman a pravil:

"Milý otče, dlouho jsem nad tou zlou zprávou přemýšlel a nevěřím jí. Již mnozí byli o loď okradeni, protože je falešně zpravili, že vplula do bouře nebo najela na útesy a potopila se. Nechej mne vycestovat do Indie a tam se o osudu naší lodi na místě přesvědčit. Tak bychom mohli brzy zvědět, zda to není jen nějaký podvod či lest."

Otec tu radu schválil a Herman se mohl vydat na cestu.

Mnoho dní už byla loď na moři, když konečně dorazili do jednoho obrovského cizího přístavu.

"To musí být hlavní město Indie, ve kterém taky stojí královský palác, neboť vznešenější město se těžko najde." pomyslí si Herman.

Zeptal se jednoho z námořníků a ukázalo se, že dobře soudil.

Tak vystoupil na zem a pronajal si pokoje v nejkrásnějším hostinci, který ležel vysoko nad náměstím a čtyřmi hlavními ulicemi města. Herman často stával u okna a pozoroval to pestrobarevné hemžení dole.

Jednoho dne dolehl k jeho uším hlasitý lomoz. Otevřel okno a vyhlédl ven. Zástupy mužů, žen a dětí se tlačily po stranách ulice, po které oslí spřežení vleklo svinutou volskou kůži.

"Copak to má znamenat?" zeptal se kupec hostinského.

"To vám mohu vysvětlit." odpověděl tento: "Jeden kupec v našem městě lichvařil a hýřil a nadělal velké dluhy a své věřitele hanebně obelhal. A ten ničemný podvodník byl podle našich zákonů souzen a oběšen, jeho mrtvola pak zašita do volské kůže, městem vláčena a nakonec bude jako potrava předhozena supům. Jen kdyby se našel někdo, který by třetinu dluhů toho odsouzence zaplatil, pak by soudce jeho tělo osvobodil a mohlo by se pohřbít."

"Dobrá, já se té hříšné duše zastanu." pravil Herman, šel k soudci a zaplatil třetinu dluhu a postaral se o to, aby byl muž podle zdejších obyčejů řádně pohřben.

Nyní se dostal Herman konečně k tomu, aby pátral po ztracené lodi. Den za dnem cestoval od přístavu k přístavu a vyptával se obchodníků a námořníků, které potkal, zda nic bližšího o osudu jeho lodi nevědí. Všechna jeho námaha ale zůstávala marná, a tak se opět nalodil a vyplul na cestu k domovu.

Když byl na cestě asi tak sedm dní, připlula loď k břehu jednoho malého přístavu a Herman vyhledal hostinec, aby tu před další cestou přenocoval. Když nastala noc, vešli do šenku dva divoče a opovážlivě vyhlízející chlapíci s krásnou dívkou a sedli si k Hermanovi ke stolu.

Brzy se dali do řeči a ptali se jeden druhého na to a zase ono.

"Nezahrajeme si kostky, aby nám to lépe utíkalo?" zeptal se jeden.

"Klidně." odvětil Herman.

Hrál s nimi a měl tak velké štěstí, že za nějakou chvíli oba o všechny peníze obehral. Tu ho tito prosili:

"Kup si od nás to děvče, abychom měli nějaké peníze na další cestu."

Tu Herman pochopil, že tu dívku uloupili, vysázel jim na stůl padesát dukátů a tu krásnou cizinku vzal na svoji loď. Vyptával se jí na její vlast a nabídnul jí, že ji tam rád při své příští plavbě zaveze. Ona mu však odmítla říci nejen svoje jméno, ale i to, odkud pochází, nýbrž ho srdceryvně prosila, aby ji vzal s sebou do své vlasti, ona by se sice velmi ráda ke svému otci vrátila, ale je tu něco, proč nemůže na návrat do své země ani pomyslet.

Jeden starý, ošklivý, avšak velmi mocný šlechtic se s ní chce oženit a nechal ji těmi námořními lupiči unést, aby se jí byl násilím zmocnil. Ale ona by raději umřela, než by tomu zlosynovi patřila.

"To dobře chápu," řekl na to Herman: "tak nyní pojed' se mnou, já tě ochráním, u mne se vždy budeš mít dobře."

Ale otec se tvářil roztrpčeně, když se syn vrátil s cizinkou, a přál si, aby se jí buď zbavil nebo šel z domu i s ní. A tak Herman opustil otcovský dům, koupil si v jedné zastrčené uličce malý krámk a zařídil si v něm obchod s látkami. Dívka mu vedla domácnost a také mu pilně pomáhala v obchodě a byla tak spořivá a starostlivá a myslila na dobro svého pána, že Herman mohl po krátkém čase splatit všechny dluhy.

Když se to otec dozvěděl a ze všech stran na to děvče slyšel samou chválu, rozhodl se o tom sám přesvědčit. Aby ho nikdo nepoznal, přestrojil se a v době, kdy jeho syn byl zrovna za nějakými záležitostmi, šel do obchůdku s látkami, aby si tam kus nějaké látky koupil..

Krásná prodavačka mu rozkládala rozličné vzory látek.

"Nu líbí se mi velmi, ale jsou příliš drahé." řekl kupec a pokoušel se smlouvat na ceně.

Ale dívka neslevila ani groš a řekla, že bez svolení svého pána nemůže látku prodat levněji. Tak vyšel otec z krámk ven a nic nekoupil. Ale pro sebe si byl pomyslíl:

"Je to přece jen pořádné děvče. Je přátelská a uctívá a k tomu všemu myslí na prospěch mého syna."

Proto se opět s oběma usmířil a byl též srozuměn s tím, že si jeho syn tu cizí dívku vezme za ženu. Dva roky spolu byli právě oddáni, když připlula loď z dalekých krajů a přivezla zprávu, že indický král hledá svoji dceru, která mu byla uloupěna piráty. Kdo ji živou navrátí zpět, dostane ji za ženu a stane se indickým králem.

Když to mladá žena slyšela, pomyslíla si:

"Bylo by přeci jen lepší být indickou královnou než jen ženou prostého kupce."

Když se Herman vrátil domů, vyprávěla mu, kdo opravdu je a prosila jej, aby prodal majetek a jel s ní zpět k jejímu otci a tam se stal králem.

"Tohle přání ti ze srdce rád splním!" řekl Herman, prodal dům, rozloučil se s otcem a vyplul přes širé moře do Indie.

Po mnoha dnech plavby uviděli konečně břeh, který jim připadnul známý. A opravdu, za malou chvíli se ocitli v tom přístavu, kde kupec tenkrát princeznu koupil od pirátů. Mluvili spolu právě o těch časech, když do přístavu připlula velká plachetnice a kotvy spustila právě vedle jejich loď.

Pán té lodi nebyl však nikdo jiný, než onen šlechtic, který chtěl princeznu silou učinit svojí ženou. On byl opravdu tak starý a ošklivý, jak ho princezna vykreslila, a bylo na něm vidět, že srdce má také kruté a nemilosrdné.

Na jeho rozkaz se námořníci vrhli na Hermana, přivázali ho ke trámu a hodili do moře, kde si s ním vlny pohazovaly do výše. Pak nechal šlechtic přivést princeznu na svoji loď, vešel do její kajuty, kterou za sebou pečlivě zavřel a řekl:

"Jestli je vám život milý, tak mi přísahajte, že svému otci oznámíte, že já jsem vás vyrval z rukou pirátů. Pokud se ale odvážíte říci jedno jediné slůvko o tom člověku, co je vaším manželem, bude s vámi veta!"

Co mohla ubohá bezbranná princezna udělat než říci ano a poručit se do rukou osudu?

Lod' vyplula na otevřené moře a po sedmi dnech doplula do přístavu v hlavním městě Indie. Když král ztracenou dceru opět uviděl, nemohl se samou radostí a štěstím udržet a ihned nechal zahájit přípravy, aby se mohla za toho bohatého šlechtice provdat a on jemu mohl předat říši.

A co se dělo mezitím s Hermanem?

Tři dny a tři noci si s ním mořské vlny pohrávaly a už byl blízek smrti. Tu najednou přiletěl obrovský pták a mácháním svých mohutných křídel hnál ten trám po vlnách směrem k břehům, až jej nakonec moře vyvrhlo na břeh do písku. Tu pták zobákem přeseknul provazy, kterými byl Herman připoután a řekl:

"Já jsem duše toho kupce, kterého si nechal tenkrát pohřbit. Jako poděkování jsem ti přispěl ku pomoci. Jdi nyní do města a nechej se ohlásit na zámku. Král hledá malíře, který mu v průběhu tří dnů vyzdobí velký královský sál malbou a chce tomu, kdo tento úkol splní, vyplatit sto tisíc zlatých a učinit z něj dvorního malíře. Tu práci vezmi, neboť ty ji vykonáš. Jen se musíš postarat, aby nikdo nesměl vstoupit do sálu. Zamkni dobře dveře a nechej otevřené jedno okno. O to ostatní se postarám sám."

Když pták domluvil, vznesl se a zmizel v oblacích. Když Herman vstoupil do královského města, panoval tam všeobecný jásot a velké veselí a všechny ulice byly svátečně vyzdobeny, neboť za tři dny měla být princeznina svatba.

Král zavedl Hermana do sálu a ptal se ho, zda je opravdový malíř a dokáže stěny i strop za tři dny malbou vyzdobit. Potom mu slíbil, že jej po ty tři dny nebude v práci nikdo rušit. Když král odešel, zavřel Herman dveře na závoru a otevřel jedno okno. Tu přiletěl onen pták s mečem v zobáku a řekl:

"Vezmi ten meč a setni mi hlavu!"

"Ne, to neudělám," vykřikl Herman zděšeně: "vždyť jsi mi zachránil život!"

"Jestli to neuděláš, nebudu ti moci pomoci." řekl pták.

Tak vzal Herman meč, máchnul s ním a pak v mdlobách padnul k zemi. Třetího rána se probudil a když se rozhlédl, celý sál byl bez jeho přičinění vymalován. Na stropě bylo nebe, slunce, měsíc a hvězdy a na stěnách ke svému překvapení poznal, že jsou vymalovány výjevy z jeho vlastního života, od jeho první cesty do Indie až dodnes.

Zatímco si ty výjevy Herman prohlížel, vešel do sálu král plný očekávání a doprovázený dcerou. Princezna při prvním pohledu poznala svého muže, kterého považovala již za ztraceného. Plni radosti se objali a vyprávěli králi vše, co se bylo událo. Tento rozhodl, že toho falešného zrádce vystaví zkoušce a nechal ho následujícího dne ke svatbě přijít, jakoby se pranic nestalo.

Když byli všichni hosté shromážděni, zavedl je král i s ženichem do toho sálu s vymalovanými výjevy a řekl:

"Kdo mi vypoví, co ty obrazy znamenají, ten dostane moji dceru a stane se králem Indie."

Tu nastalo velké pozdvižení, neboť nejeden z hostů by si rád takto princeznu zasloužil. Také onen šlechtic nechtěl o princeznu tak lehce přijít, tak se také snažil, ale nemohl ani za nic vymyslet, co by ty výjevy mohly znamenat.

Tak nakonec podal vysvětlení té hádanky Herman a objasnil, že každý ten obraz je jeden okamžik z jeho života. A ozřejmíl vše, jak potupně šlechtic krále oklamal a že on je dle práva princezniným mužem.

V té samé hodině byl šlechtic na králův rozkaz uvržen do žaláře, souzen a odsouzen k smrti.

Kupce pak slavil s princeznou druhou svatbu a brzy se stal indickým králem.¹

¹Toto je lidová pohádka ze Švábska, historického území v SNR. Dnes se z velké části součástí spolkové země Bádensko-Württembersko.